

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA
ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

**CREȘTEREA CAPACITĂȚII AUTORITĂȚILOR COMPETENTE DIN ROMÂNIA CERT-RO ȘI
RENAR CONFORM REGULAMENTULUI EUROPEAN PRIVIND SECURITATEA
CIBERNETICĂ 2019/881 (CYBERSECURITY ACT)**

București
11.04.2022

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Securitatea Ciberbetică

- ✓ *"toate garanțiile și măsurile adoptate pentru a apăra sistemele informatice și pe utilizatorii lor împotriva accesului neautorizat, a atacurilor și a prejudiciilor, cu scopul de a asigura confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea datelor". – Curtea Conturi Europeană, 2019*
- ✓ *"este practica de a proteja informațiile, dispozitivele și activele digitale. Între acestea se numără informațiile personale, conturile, fișierele, fotografiile, resursele financiare" – Microsoft, 2020*
- ✓ *"păstrarea - prin politică, tehnologie și educație - a disponibilității, confidențialității și integrității informațiilor și a infrastructurii de bază pentru a spori siguranța oamenilor online și offline"*

Confinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Importanța Securității Cibernetice

- ✓ costurile generate de infracțiunile cibernetice: 1.2 trilioane \$ anual (sau 1.2 % din PIB mondial) comparativ cu 400 mld. \$ în 2014 (mai mult decât cu suma infracțiunilor provenite de traficul mondial de droguri) – Economic Impact of Cybercrime
- ✓ tipuri de atacuri:
 - Furturi de identitate (cea mai populară infracțiune în SUA)
 - Furt de date și comercializarea ilegală de date
 - Extorsiuni financiare
 - Fraude în ceea ce privește comerțul electronic

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Regulamentul (UE) 2019/881 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind ENISA (Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică) și privind certificarea securității cibernetice pentru tehnologia informației și comunicațiilor

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA
ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

„Consolidarea capacității administrative a
autorităților competente din România CERT-RO
și RENAR
în conformitate cu EU Cybersecurity Act
(Regulamentul UE 881/2019)”

Valoare totală proiect – 337.702 EURO

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Organizații participante

- ❖ Directoratului Național de Securitate Cibernetică (DNSC)
(coordonator)

- ❖ Asociația de Acreditare din România (RENAR)
(beneficiar)

- ❖ Ernst & Young
(beneficiar)

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Scop

Consolidarea capacității administrative a DNSC și RENAR pentru implementarea schemei de certificare a activității cibernetice, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind securitatea cibernetică (CyberSecurityAct).

Obiective

- ✓ Sesiuni de instruire personal
- ✓ Campanii de conștientizare și clarificare desfășurate la nivel național
- ✓ 2 studii privind standardele de certificare a securității cibernetice
- ✓ Raportul privind disponibilitatea României pentru implementarea schemelor de certificare a securității cibernetice în conformitate cu Regulamentul 2019 /881

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Echipa RENAR

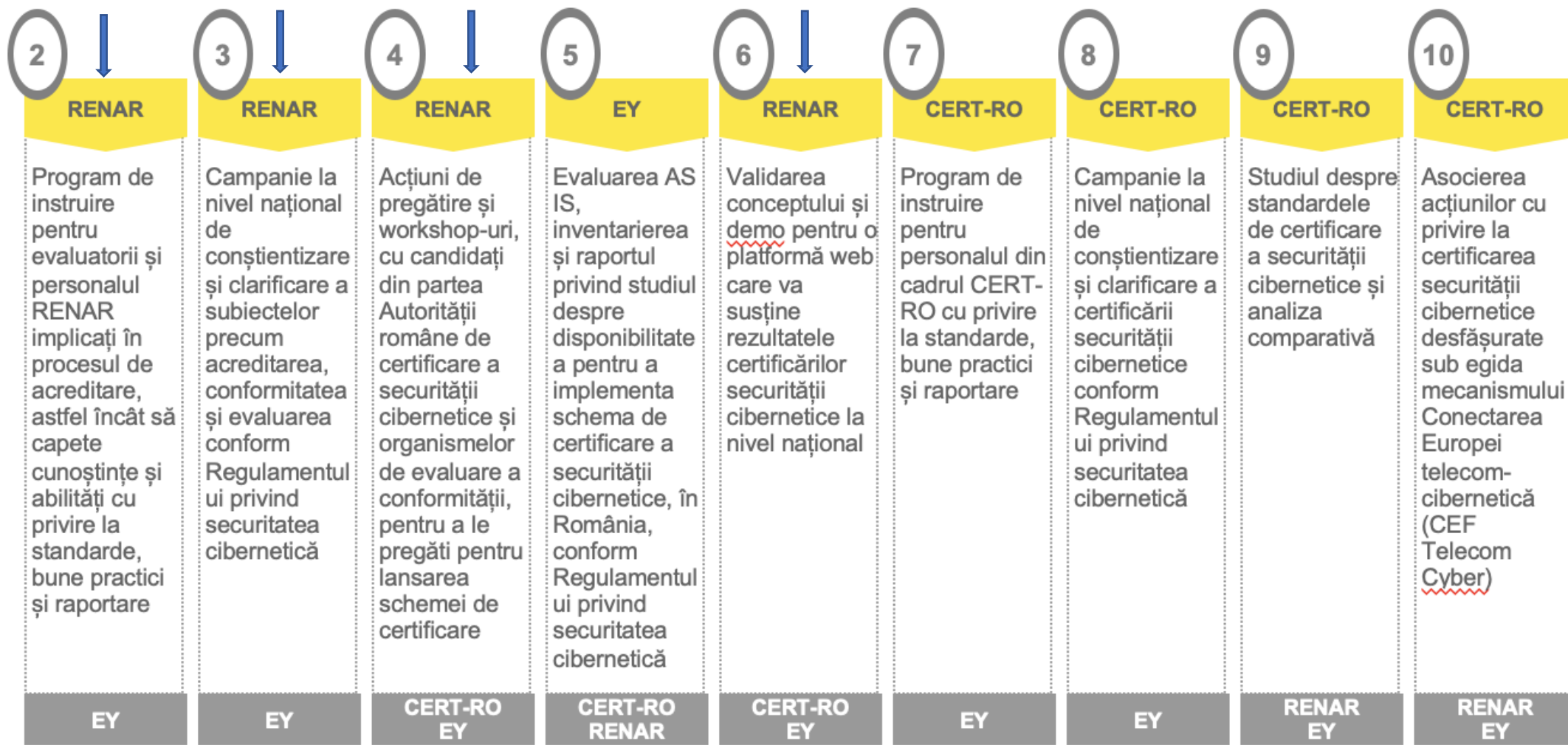
- Alina TAINĂ – coordonator proiect
- Ovidiu DUMITRU – expert implementare
- Raluca SAVU – expert implementare
- Radu ILINCA – expert implementare
- Mirella BUZOIANU – expert implementare
- Mihai VOLINTIRU – expert implementare

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Nr.	Data	Punct de referință (și document doveditor)
1	28/06/2023	► Transmiterea rapoartelor semestriale de progres către <u>HaDEA</u> începând cu luna a 6-a a implementării programului
2	31/12/2022	► Document de confirmare a statusului CERT-RO de NCCA sau CAB
3	28/06/2023	► Întâlnire de încheiere organizată (minuta și lecții învățate)
4	30/11/2021	► Curriculum pentru instruire validat - RENAR
5	28/02/2022	► Suportul de curs pentru sesiunile de instruire RENAR pregătit
6	31/03/2022	► Organizarea sesiunilor de instruire RENAR și Raportul de instruire (inclusiv chestionarele de evaluare feedback)
7	30/06/2022	► Plan de comunicare și subiecte pentru conștientizare pentru CERT-RO și RENAR
8	31/10/2022	► Program, instrumente de comunicare, link-uri către aproximativ 3 materiale publicate pe pagina web și lista participanților la conferințe RENAR
9	30/12/2022	► Workshop-uri organizate și materiale suport aferente (formulare, rapoarte etc.)
10	18/10/2022	► Lista cerințelor funcționale pentru validarea conceptului (VC)
11	28/02/2023	► Implementarea platformei și link către sesiunile <u>demo</u> online pentru VC
12	31/03/2023	► Raportul de recomandări și concluzii VC
13	15/10/2021	► Finalizarea inventarului și a cercetării de birou pentru analiza AS IS
14	31/12/2021	► Interviuurile și chestionatul online realizate pentru inventar și analiza AS IS
15	31/01/2022	► Publicarea inventarului și a analizei AS IS
16	30/11/2021	► Evaluarea nevoilor de instruire CERT-RO realizată și curriculum pentru instruire validat
17	30/12/2021	► Suportul de curs pentru sesiunile de instruire CERT-RO pregătit
18	31/03/2022	► Organizarea sesiunilor de instruire CERT-RO și Raportul de instruire (inclusiv chestionarele de evaluare feedback)
19	30/11/2022	► Program, instrumente de comunicare și link-uri către aprox. 3 materiale publicate pe pagina web și lista participanților la conferințe CERT-RO
20	28/02/2022	► Cercetare de birou finalizată
21	29/07/2022	► Raport de studiu finalizat (ce cuprinde și analiza comparativă)
22	31/03/2023	► Raport despre activitatea , inclusiv din cadrul GLESC, care a contribuit la maturizarea în domeniul certificării securității cibernetice
23	31/03/2023	► Link-uri către comunicările la nivel național despre progresul și rezultatele activității în cadrul GLESC

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Activități	Responsabil	Livrabile
1	CERT-RO (coordonator) EY (manager)	▶ L1 – Rapoarte semestriale de progres (transmise <u>HaDEA</u> la fiecare 6 luni)
2	RENAR	▶ L2 – Suportul de curs pentru instruire ▶ L3 – Organizarea sesiunilor de instruire ▶ L4 – Raportul de instruire (inclusiv chestionarele de evaluare feedback)
3	RENAR	▶ L5 – Plan de comunicare și subiecte pentru conștientizare ▶ L6 – Program, instrumente de comunicare și aproximativ 3 materiale publicate pe pagina web RENAR ▶ L7 – 1 conferință organizată
4	RENAR	▶ L8 – Workshop-uri organizate și materiale suport aferente (formulare, rapoarte etc.)
5	EY	▶ L9 – Inventar și Raport de studiu AS IS publicate
6	RENAR	▶ L10 – Lista cerințelor funcționale pentru validarea conceptului (VC) ▶ L11 – Organizarea sesiunilor <u>demo</u> online pentru VC ▶ L12 – Raportul de recomandări și concluzii VC
7	CERT-RO	▶ L13 – Conspect al evaluării nevoilor de instruire ▶ L14 – Suportul de curs pentru instruire ▶ L15 – Raportul de instruire (inclusiv chestionarele de evaluare feedback)
8	CERT-RO	▶ L16 – Plan de comunicare și subiecte pentru conștientizare ▶ L17 – Program, instrumente de comunicare și aproximativ 3 materiale publicate pe pagina web CERT-RO ▶ L18 – 1 conferință organizată
9	CERT-RO	▶ L19 – Raport de studiu publicat
10	CERT-RO	▶ L20 – Raport despre modul în care acțiunea a contribuit la sprijinirea unui nivel general de maturitate în certificarea securității cibernetice

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Program de instruire pentru evaluatorii și personalul RENAR implicați în procesul de acreditare, astfel încât să capete cunoștințe și abilități cu privire la standarde, bune practici și raportare

Principalele module de instruire sunt:

- Prezentare Regulament (UE) nr. 2019/881 privind securitatea cibernetică (Cybersecurity act)
- Prezentare standarde de acreditare - ISO 17025 & ISO 17065 (nivel 3)
- Introducere în Common Criteria
- Prezentare schemă de evaluare a conformității EUCC (European Union Common Criteria Scheme)
- Prezentare schemă de evaluare a conformității EUCS (European Union Cloud Services Scheme)
- Studii de caz

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Provocări privind certificarea în securitatea cibernetică

- Multitudine de sisteme digitale și domenii de activitate
- Dezvoltarea și apariția continuă de noi tehnologii (6 luni)
- Durata lungă a dezvoltării documentelor de reglementare
- Majoritatea sistemelor sunt de tip *open-source*
- Dificultatea identificării personalului competent pentru audit / evaluare

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Rolul RENAR

- Identificarea personalului competent pentru dezvoltarea schemei de acreditare
- Dezvoltarea schemei de acreditare
- Implicarea în conștientizarea avantajelor reale ale certificării în securitatea ciberbetică
- Acreditarea organismelor de certificare
- Implicarea în campanii de informare atât pentru publicul larg cât și pentru profesioniști

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Derularea campaniilor de informare

- Identificarea mesajelor cheie privind securitatea cibernetică destinate publicului larg și profesioniștilor în domeniu
- Explicarea diferențelor dintre acreditare și certificare
- Prezentarea beneficiilor acreditării și certificării din perspectiva avantajelor / riscurilor reale
- Acreditarea organismelor de certificare

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA
ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Studiu privind disponibilitatea pentru a implementa, în România, schema de
certificare a
securității cibernetice, conform Cybersecurity Act (Regulamentul (UE) 2019/881)

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Grupuri țintă vizate de studiu	Interviuri realizate*	Chestionare completate	Entități contactate
DNSC	1	-	1
RENAR	1	-	1
Organisme de evaluare a conformității)	4	2	9
Dezvoltatori de produse și servicii	2	-	6
Entități consumatoare - Instituții publice din România**	1	1	6
Entități consumatoare - Operatori economici privați din România	4	1	12

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Concluziile Studiului

- Există un interes sporit privind aspectele legate de securitatea cibernetică
- Contextul european este perceput ca oportunitate de dezvoltare
- Costurile unui astfel de produs, proces și serviciu certificat reprezintă un factor decizional important pentru procesul de achiziție
- Există dificultate în cadrul pieței de identificare a resurselor umane specializate
- Orizontul de timp este un factor important în procesul de implementare a produselor certificate

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA

ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Recomandări

- ❖ Armonizarea contextului legislativ
- ❖ Creșterea nivelului de conștientizare
- ❖ Stabilirea costurilor procesului de certificare
- ❖ Identificarea și pregătirea resursei umane specializată
- ❖ Stabilirea perioadei de timp aferente certificării

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

- ✓ Fiecare stat membru poate emite certificări europene de securitate cibernetică.
- ✓ Autoritățile naționale de certificare a securității cibernetice („NCCA”) supraveghează și monitorizează conformitatea acestora cu schema agreată la nivel european. În România, Autoritatea Națională de Certificare a Securității Cibernetice este DNSC (Directoratul Național pentru Securitate Cibernetică).
- ✓ Certificatele sunt emise de către OEC, în regim acreditat RENAR.
- ✓ Certificarea este voluntară, cu excepția cazului în care se specifică altfel prin reglementările UE.
- ✓ Furnizorii de produse, procese sau servicii TIC care doresc ca soluția lor să fie certificată pot aplica pentru certificare prin intermediul unui OEC, conform regulilor definite în schemele de certificare.

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA
ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Cofinanțat prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene

ASOCIAȚIA DE ACREDITARE DIN ROMÂNIA
ORGANISMUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

Vă mulțumesc !

Conținutul acestei prezentări este responsabilitatea exclusivă a RENAR și nu reflectă neapărat opinia Uniunii Europene.